

Uwagi i propozycje zmian do Programu Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (nr str., pkt tabeli, itp.)	Podmiot wnoszący uwagę	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Odniesienie do uwagi ¹
1.	str. 61 Specjalizacja III: Innowacyjny (nowoczesny) przemysł tradycyjny	PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG GEODEZYJNO- KARTOGRAFICZNYCH "GEOBIZ" mgr inż. Bartłomiej Siekanko www.geobiz.pl www.ortofotomapy.com.pl	Informatyczne systemy zarządzania przestrzenią	Brak wzmianki o nowoczesnych systemach zarządzania opartych o modelowanie przestrzeni. Dzięki zastosowaniu technologii pomiarowych takich jak skaning laserowy naziemny i lotniczy czy dane z fotogrametrii lotniczej i naziemnej, istnieje możliwość budowania precyzyjnych, wirtualnych modeli miast, fabryk, linii produkcyjnych (BIM). Dzięki temu każda ingerencja może być wcześniej poparta symulacją komputerową. Dotyczy to dla przykładu nowych elementów (np. nowej wersji nadwozia samochodu) wprowadzanych do produkcji. Dzięki wirtualnym symulacjom można znaleźć zagrożenia i zawczasu je zlikwidować. W systemach takich mogą znajdować się informacje o położeniu sieci infrastruktury technicznej co pomaga w usuwaniu awarii czy wymianie instalacji. Zakres danych jest ograniczony tylko potrzebami i wyobraźnią osób zarządzających. Zastosowań jest wiele a tego typu systemy są	Uwaga nieuwzględniona Nie wymaga zmian w dokumencie. Nowoczesne systemy zarządzania mieszczą się w zdefiniowanych specjalizacjach. Inteligentne specjalizacje łączą interesy wielu branż i technologii tworząc pomiędzy nimi sieci powiązań. Dzięki międzybranżowemu elastycznemu podejściu nie ma konieczności wymieniaania w dokumencie poszczególnych technologii. Te wspomniane służą jako przykład i nie zamykają drogi innym rozwiązaniom. Każda technologia, która realizowana jest na rzecz jednej ze specjalizacji wpisuje się w inteligentne specjalizacje województwa lubuskiego.

¹ Wypełnia Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego.

				standardem w nowoczesnych przedsiębiorstwach w krajach lepiej rozwiniętych niż Polska. Uważam że w nowoczesnym i innowacyjnym przemyśle nie może zabraknąć miejsca na systemy nowoczesnego zarządzania.	
2.	str. 53 Technologie wspomagające zarządzanie środowiskiem.	PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG GEODEZYJNO-KARTOGRAFICZNYCH "GEOBIZ" mgr inż. Bartłomiej Siekanko www.geobiz.pl www.ortofotomapy.com.pl	Dodanie w opisie systemów informacji geograficznej GIS.	Zarządzanie środowiskiem nie może się dziś obejść bez środowiska GIS. Uważam że powinno się pojawić jednoznaczne sformułowanie, które rozwieje wątpliwości czy budowa lub pozyskiwanie aktualnych danych do systemów GIS mieści się w Programie Rozwoju innowacji naszego województwa.	Uwaga nieuwzględniona Nie wymaga zmian w dokumencie. Szczegółowe technologie nie są wymieniane w specjalizacjach. Technologie środowiskowe oraz IT wpisują się w specjalizację Zielona Gospodarka. Dzięki międzybranżowemu elastycznemu podejściu nie ma konieczności wymieniania w dokumencie poszczególnych technologii. Te wspomniane służą jako przykład i nie zamykają drogi innym rozwiązaniom. Każda technologia, która realizowana jest na rzecz jednej ze specjalizacji wpisuje się w inteligentne specjalizacje województwa lubuskiego.
3.	SPECJALIZACJA I, str. 53, wypunktowanie, ostatni punkt	Park Naukowo - Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o.	Prosimy o zmianę na następujące: „rozwijający się Gorzowski Ośrodek Technologiczny Park Naukowo - Przemysłowy Sp. z o.o. oraz Centrum Budownictwa Zrównoważonego i Energii przy Parku Naukowo – Technologicznym Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o.	Park Naukowo - Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o. również posiada potencjał i kompetencje w tym zakresie	Uwaga uwzględniona Zapis w dokumencie zostanie zmieniony na „rozwijający się Gorzowski Ośrodek Technologiczny Park Naukowo -Przemysłowy Sp. z o.o. oraz Centrum Budownictwa Zrównoważonego i Energii przy Parku Naukowo – Technologicznym Uniwersytetu

					Zielonogórskiego Sp. z o.o.”
4.	SPECJALIZACJA IV, str. 67, wypunktowanie, drugi punkt	Park Naukowo - Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o.	Prosimy o zmianę na następujące: na bazie Parku Naukowo - Technologicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o. (PNT UZ) w Zielonej Górze,	PNT UZ zarządza spółka o tej samej nazwie, prosimy o stosowanie w nazwy Parku zapisu Sp. z o.o.	Uwaga uwzględniona Zapis w dokumencie zostanie zmieniony na : „na bazie Parku Naukowo - Technologicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o. (PNT UZ) w Zielonej Górze”
5.	SPECJALIZACJA IV, str. 69, akapit I	Park Naukowo - Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o.	Prosimy o zmianę na następujące: W województwie lubuskim funkcjonuje w tej sferze Park Naukowo - Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze	PNT UZ zarządza spółka o tej samej nazwie, prosimy o stosowanie w nazwy Parku zapisu Sp. z o.o.	Uwaga uwzględniona Zapis w dokumencie zostanie zmieniony na : „W województwie lubuskim funkcjonuje w tej sferze Park Naukowo - Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze”
6.	2.2.1. Zielona Gospodarka, str. 23, wypunktowanie, punkt PIERWSZY	Park Naukowo - Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o.	Prosimy o zmianę na następujące: W regionie działają ośrodki badawczo - rozwojowe w dziedzinie OZE i efektywności energetycznej: Centrum Energetyki Odnawialnej na PWSZ w Sulechowie, Centrum Budownictwa Zrównoważonego i Energii przy Parku Naukowo – Technologicznym Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o. oraz Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska na Uniwersytecie Zielonogórskim	Park Naukowo - Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o. również posiada potencjał i kompetencje w tym zakresie	Uwaga uwzględniona Zapis w dokumencie zostanie zmieniony na : „W regionie działają ośrodki badawczo - rozwojowe w dziedzinie OZE i efektywności energetycznej: Centrum Energetyki Odnawialnej na PWSZ w Sulechowie, Centrum Budownictwa Zrównoważonego i Energii przy Parku Naukowo – Technologicznym Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o. oraz Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska na Uniwersytecie Zielonogórskim”
7.	str. 54	Park Naukowo - Technologiczny Uniwersytetu	Uwaga dot. Braku opisu potencjału Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz zrealizowanego projektu na budowę	W ramach projektu budowy Parku utworzono Centrum Budownictwa Zrównoważonego i Energii, które	Uwaga uwzględniona Zapis w dokumencie zostanie uzupełniony o informacje

		Zielonogórskiego Sp. z o.o.	Parku Naukowo – Technologicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego	kompleksowo zajmuje się technologiami OZE stosowanymi w nowoczesnym budownictwie	dotyczące potencjału Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz zrealizowanego projektu budowy Parku Naukowo – Technologicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego.
8.		Park Naukowo - Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o.	Czy IOB takie jak PNT UZ będzie mógł korzystać ze środków przeznaczonych dla instytucji które znajdują się w obszarze Inteligentnych Specjalizacji, czy będą dostępne środki dla IOB na realizację założeń horyzontalnych (po likwidacji 4 Inteligentnej Specjalizacji Regionu – Kooperacja i Współpraca Biznesowa?),	Likwidacja Inteligentnej Specjalizacji Regionu – Kooperacja i Współpraca Biznesowa	Uwaga o charakterze zapytania Nie wymaga zmian w dokumencie. O realizacji projektu decydują zapisy RPO – Lubuskie 2020. Ośrodki naukowe mogą aplikować w kooperacji z przedsiębiorcami wpisującymi się w specjalizację. IOB oraz instytuty badawcze będą mogły korzystać ze środków przeznaczonych dla instytucji wpisujących się w obszar Inteligentnych Specjalizacji występując w konsorcjach z przedsiębiorcami. Zasady procedowania w tym zakresie są uregulowane w SZOOP dla RPO – Lubuskie 2020. Jednostki B+R które wpisywały się w IV specjalizację (z której zrezygnowano) odnajdą się również w pozostałych trzech specjalizacjach poprzez realizację projektów branżowych. Dodatkowo w ramach systemu zarządzania specjalizacjami zostanie powołana grupa, której jednym z zadań będzie monitorowanie realizacji założeń horyzontalnych PRI.
9.	Nr str. 20 Rozdział 2	Silcare Sp. z o. o. Sp. k.	Włączenie do jednego z 2 obszarów	Jesteśmy jedynym producentem	Uwaga nieuwzględniona

			<p>specjalizacji (Zdrowie i Jakość Życia lub Innowacyjny Przemysł) branżę kosmetyczną.</p>	<p>wyrobów polimerowych i światłoutwardzalnych w Polsce. Tworzymy monopol w produkcji żeli UV i lakierów UV , a także prowadzimy własną produkcję kosmetyki białej (balsamy, kremy, mleczka, maść). Posiadamy na terenie Gorzowa Wlkp. siedzibę firmy wraz ze strefą produkcji i parkiem maszyn, magazynami, półproduktów, surowców i produktów gotowych, dział konfekcji i tampodruku. Dział eksportu jest największym i najbardziej rozbudowanym sektorem z podziałem na rynki światowe. Posiadamy własny dział badawczo-rozwojowy wraz z specjalistycznym sprzętem laboratoryjnym i 7 osobową grupę technologów. Prowadzimy działalność wytwórczą zaliczaną do średnio-wysokich technologii (PKD 20.12. Z) . W ciągu 10 lat z mikroprzedsiębiorstwa przerodziliśmy się w średnie przedsiębiorstwo, które zatrudnia obecnie ponad 320 osób głównie z województwa lubuskiego. Stanowimy wielki potencjał dla naszego regionu. Budujemy przewagę konkurencyjną woj. Lubuskiego poprzez rozwój badawczo-rozwojowy, rozbudowę infrastruktury sprzyjającej innowacji, tworzenie nowych innowacyjnych produktów kosmetycznych na bazie polimerów, prowadzenie sieci drogeryjnych na terenie całej Polski oraz prowadzenie eksportu na cały świat. Dzięki tak gwałtownemu</p>	<p>Nie wymaga zmian w dokumentacji. Przeprowadzone badania wskazują na brak masy krytycznej dla branży kosmetycznej. Jednakże firma realizująca zlecenia/projekty dla przedsiębiorstwa wpisującego się w jedną ze specjalizacji nie musi być wskazana bezpośrednio. O znalezieniu się w specjalizacjach decyduje tutaj charakter projektu a nie sama branża (w tym przypadku kosmetyczna). W trakcie realizacji PRI będzie możliwość ubiegania się o rozszerzenie specjalizacji o dodatkowe branże. Decyzja o ewentualnym rozszerzeniu będzie podjęta na podstawie badań szerokiej dyskusji, analogicznie, jak w przypadku prac nad wyłonieniem obecnie wskazanych specjalizacji.</p>
--	--	--	---	--	---

				<p>rozwojowi przygotowujemy się do dużej inwestycji na Specjalnych Strefach Ekonomicznych w województwie lubuskim. Rozwój naszej firmy w najbliższych latach to dla naszego regionu szansa na nowe miejsca pracy, zaistnienie na rynkach zagranicznych, wzrost konkurencyjności, a także poprawa sytuacji ekonomiczno- gospodarczej społeczeństwa.</p> <p>Mając na uwadze stały rozwój naszej firmy i idące za nim korzyści dla regionu lubuskiego, włączenie branży kosmetycznej w obszary inteligentnych specjalizacji umożliwią i zwiększą szanse na pozyskanie funduszy unijnych w ramach LRPO.</p>	
10.	strona 53,	astozi (Tomasz Zięba)	<p>Dodanie do sekcji „Obszar technologii środowiskowych obejmuje” podpunktu o treści: „Produkty, usługi i technologie mające na celu dostarczenie wiedzy i informacji pozwalających na wspomaganie i promowanie zrównoważonego rozwoju gospodarczego i wysokiej jakości życia, w tym mądrego gospodarowania zasobami.”</p>	<p>Proponowany podpunkt stanowi wprost odniesienie do punktu w Specjalizacji "Zdrowie i jakość życia" mówiącej jak mierzymy jakość życia. Pierwszym podpunktem jest ocena jakości życia przez pryzmat środowiska w jakim funkcjonuje człowiek.</p> <p>Dlatego też obszar technologii środowiskowych powinien obejmować również w/w produkty/usługi/technologie, które pozwalałyby na dostarczenie wiedzy i informacji na temat jakości życia, tak aby stanowiło to wkład dla obszaru zwiększenia jakości życia.</p>	<p>Uwaga uwzględniona W dokumencie będzie dodany zapis:</p> <p>„Produkty, usługi i technologie mające na celu dostarczenie wiedzy i informacji pozwalających na wspomaganie i promowanie zrównoważonego rozwoju gospodarczego i wysokiej jakości życia, w tym mądrego gospodarowania zasobami.”</p>
11.	strona 60	astozi (Tomasz Zięba)	<p>Zmiana podpunktu: Oczekiwane efekty gospodarcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie nowych innowacyjnych firm 	<p>W oczekiwanych efektach gospodarczych zabrakło odniesienia do jakości życia. Dodatkowo efektem nie powinno być wprost</p>	<p>Uwaga uwzględniona Zapis w dokumencie zostanie zmieniony na: „tworzenie nowych</p>

			<p>technologicznych i usługowych w obszarze zdrowia</p> <p>na:</p> <ul style="list-style-type: none"> tworzenie nowych innowacyjnych produktów, technologii i usług w obszarze zdrowia i jakości życia; 	<p>tworzenie firm tylko uzyskanie efektów w postaci usług, produktów, technologii. Czy będzie to w postaci rozszerzenie portfolio istniejących firm czy też poprzez założenie nowego podmiotu, powinno być decyzją biznesową/rynkową.</p>	<p>innowacyjnych produktów, technologii i usług w obszarze zdrowia i jakości życia”</p>
12.	strona 72	astozi (Tomasz Zięba)	<p>Korekta edytorska, której wynikiem będzie czytelny kontekst wymieniania nazw firm jako reprezentacji woj. Lubuskiego. Aktualnie z przedstawionej propozycji nie wynika czy wszystkie firmy uczestniczyły w projekcie "Sieć Teleradiologii - e-zdrowie ...", czy też może wszystkie te firmy mogą się poszczycić osiągnięciami w zakresie projektowania nowoczesnych urządzeń TV cyfrowej.</p>	<p>Wg zgłaszającego, w przypadku gdy wymienia się nazwy firm to powinno się w kilku słowach opisać co wniosły do biznesu ICT, dzięki czemu mogą promować województwo lubuskie.</p> <p>W innym przypadku nie powinno się wypisywać nazw firm gdyż brak jest kontekstu i powinno się opisać ogólnie obszar doświadczeń i kompetencje całości branży ICT w województwie lubuskim.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Podane przykładowe firmy dają obraz sytuacji w prezentowanej branży. Zapis w dokumencie zostanie przeformułowany w taki sposób by doprecyzować wkład firm dla branży oraz ich doświadczeń i kompetencji w branży ICT w województwie lubuskim.</p>
13.	strona 83, tabela, wiersz „Cel operacyjny 2”, kolumna „Innowacyjny przemysł”	astozi (Tomasz Zięba)	<p>Zmiana podpunktu o treści: „Wsparcie wejścia przedsiębiorstw na rynki zagraniczne poprzez udział w targach i misjach oraz nawiązywanie kontaktów z partnerami zagranicznymi.”</p> <p>na:</p> <p>„Wsparcie wejścia przedsiębiorstw na rynki zagraniczne poprzez dofinansowanie przygotowania stoisk przedsiębiorstw oraz udziału przedsiębiorstw jako wystawców w targach i misjach oraz innych inicjatywach mających na celu nawiązywanie bezpośrednich kontaktów z partnerami/klientami z zagranicy.”</p>	<p>Zmiana podpunktu ma kilka celów:</p> <ul style="list-style-type: none"> jasne określenie, że przedsiębiorca jadąc na targi zagraniczne ma zaprezentować swoją firmą za pomocą stoiska, a nie tylko uczestniczyć czyli zwiedzać, przez „przygotowanie stoisk przedsiębiorstw” zgłaszający rozumie dofinansowanie również wyposażenia stoiska w odpowiednie akcesoria i usługi mające na celu utworzyć stoisko i jego otoczenie (ulotki, usługi tłumaczeń, pozycjonowanie w materiałach targowych 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>PRI ramowo wskazuje na możliwość wsparcia w tym zakresie, natomiast rodzaj finansowanych typów projektów, czy wydatków określa RPO – Lubuskie 2020 oraz SZOOP. W związku z tym uwaga nie może zostać uwzględniona.</p>

				<p>itp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> przez inne inicjatywy zgłaszający rozumie usługi świadczące przez firmy „event’owe” zazwyczaj z zagranicy, które kilka razy do roku zapraszają decydentów z dużych firm (np. Europe TOP500) na zamknięte spotkania, gdzie zgłaszające firmy mają okazję zaprezentować swoje usług / produkty / technologie do ściśle określonego grona osób. Zaletą takich spotkań jest wysoka efektywność prowadzonych rozmów (decydenci sami wcześniej określają jakiego rodzaju technologie / produktu / usługi ich interesują). 	
14.	Analiza SWOT strona 13-17 tabela XX (brak numeracji tabel) strona 14	Janusz Jabłoński	<p>Jakie źródła danych są podstawą analizy oraz „kto” zdiagnozował i sformułował słabości: „Niski poziom kształcenia wyższego i jego oderwanie od praktyki” „Brak dobrej kadry naukowej” „Brak badań przemysłowych na dużą skalę”, ponieważ mam wrażenie, że dane są z „kapelusza” lub z przed 7lat, gdy był realizowany projekt, którego efektem było opracowanie pt. Niedopasowanie oferty szkolnictwa wyższego do rynku pracy...” może warto by urealnić te w mojej opinii nieprawdziwe i krzywdzące dla Kadry Naukowej przede wszystkim Uniwersytetu Zielonogórskiego ale również innych jednostek naukowych</p>	<p>Wysiętek Władz Uniwersytetu Zielonogórskiego ale przede wszystkim ogromne zaangażowanie i „wysiętek” Kadry Naukowej są udokumentowane, może z całego zbioru sukcesów przypomnę tylko kilka: Wydział Elektryczny „Ocena wyróżniająca” Polskiej Komisji Akredytacyjnej, „Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii” kategoria A. Ponadto uzyskanie dofinansowania w trybie konkursowym szczebla krajowego, jedno za kształcenie projakościowe i efekty kształcenia dla nowego kierunku „Inżynieria Danych” a drugie również szczebla krajowego dla „kierunku zamawianego”</p>	<p>Uwaga o charakterze zapytania.</p> <ul style="list-style-type: none"> Sformułowania o „Niskim poziomie kształcenia wyższego i jego oderwaniu od praktyki” wynika z analizy SWOT, danych statystyki publicznej oraz przede wszystkim jest to wynik prac grup roboczych w procesie przedsiębiorczego odkrywania. Użyte w dokumencie sformułowania informujące o „niskim poziomie kadry naukowo badawczej”, czy „braku badań przemysłowych na dużą

			<p>Województwa informacje.</p> <p>Jako zagrożenia wskazano w tabeli „Nie uwzględnienie regionu na mapie drogowej infrastruktury badawczej” jednakże, brak diagnozy lub sugestii co do przyczyn takiego stanu rzeczy, samo podanie zagrożeń z tego wynikających jest niewystarczające.</p>	<p>Matematyka, ponadto liczne projekty na duże kwoty z Programów Krajowych np. „Gecon”. Większość studentów kierunków technicznych ale nie tylko jeszcze przed ukończeniem studiów pracują. Ponadto, podwójne wyróżnienie dla Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii w konkursie Polski Produkt Przyszłości w XVII edycji konkursu organizowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w roku 2014r ale również inne osiągnięcia przy udziale Pracowników Uczelni Wyższych również liczne zgłoszenia patentowe w ramach projektu „Voucher na Innowacje” Mógłbym wymieniać jeszcze długo innowacyjne osiągnięcia Lubuskiego Szkolnictwa Wyższego, chociażby nowe wydziały: „Lekarski i Nauki o zdrowiu” czy też „Prawa i Administracji” na UZ, ale to nie ma sensu, ponieważ w mojej opinii „hamulcowym” jest Instytucja Zarządzająca i Zarząd Województwa, które podejmują pozorne prorozwojowe i proinnowacyjne działania a realnie wprowadzane w życie są zapisy blokujące rozwój młodych innowacyjnych przedsiębiorców i przedsiębiorstw jak również nie są wspierane a wręcz blokowane działania „aktywnych naukowców” zarówno w „kryteriach dostępu” poprzez zapisy w stylu „... wysokość dofinansowania nie większa niż obrót z poprzedniego roku ...” lub wykreślając albo nie wyrażając zgody na uczestniczenie</p>	<p>skale”, nie odnosiły się bezpośrednio do jakiegokolwiek uczelni lecz szerzej, przede wszystkim do dostępności i jakości kadry, jaka może być zatrudniona w działach B+R w przedsiębiorstwach, czy doświadczeń tej kadry w komercjalizacji badań.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drzewa problemów, których powyższe sformułowania są elementem, należy postrzegać jako element oceny dokonanej przez przyszłych Beneficjentów programu. Zarówno problem jak i diagnoza pojawiających się przyczyn zostały wypracowane na wielu warsztatach przez przedsiębiorców i podmiotów z ich otoczenia działających w powiązanych branżach. Problem kluczowy był podstawą identyfikacji możliwych przyczyn i ewentualnych skutków, możliwych do wystąpienia jeśli sektor nauki nie otrzyma wsparcia. Kierunki takiego wsparcia oferuje właśnie. PRI, z jednej strony bazuje na rynkowej ocenie poziomu innowacyjności dokonanej przez przedsiębiorców oraz występujących kluczowych problemów i barier. Z drugiej strony ocena przedsiębiorców znalazła
--	--	--	---	---	--

				<p>przedstawiciele nauki chociażby z Uniwersytetu Zielonogórskiego w gremiach kształtujących lub opiniujących przeznaczenie środków unijnych i dotacji , chociażby takich gremiów jak Komitet Monitorujący czy też Rada Innowacji czy też Recenzenci dla osi priorytetowych i projektów. Można, sprawdzić lub zadać pytanie czy przypadkiem w zamierzeniu Zarządu Województwa jest powołanie przedstawiciela nauki np. z Uniwersytetu Zielonogórskiego na doradcę do spraw innowacji i współpracy Nauki z Przedsiębiorczością – przecież są wskazane zagrożenia, to może właściwymi działaniami zmierzającymi do eliminowania ryzyk byłoby zaangażowanie również Naukowców w procesy doradczo – decyzyjne. Jest wielu „Naukowców” mających doświadczenie w działalności gospodarczej nawet w obszarach z Inteligentnych Specjalizacji, a dlaczego nie ma ich w gremiach doradczo –decyzyjnych województwa? Mam wrażenie, że Władzy Samorządowej Województwa oraz Jednostce Zarządzającej ... nawet przez myśl takie rozwiązanie nie przeszło ... Efektami „wysokiej dbałości o rozwój innowacyjności i przedsiębiorczości” w regionie oraz zabiegów o współpracę czy też kooperacje z przedstawicielami Nauki i Przedsiębiorców jest, jedno partnerstwo Publiczno prywatne w Województwie Lubuskim, na 170</p>	<p>oparcie w obiektywnych danych statystycznych, które nie pozostawiają wątpliwości co do tego, że należy włożyć jeszcze wiele wysiłku dla zbudowania prawidłowej współpracy pomiędzy światem nauki i biznesu. Diagnoza wskazuje, że zarówno w skali kraju jak i w lubuskich realiach raczej trudno mówić o systemie wspierania innowacyjności i przedsiębiorczości, a przynajmniej jak dotąd nie prezentowano podejmowanych działań jako systemu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozostałe zagadnienia poruszone w uzasadnieniu uwagi nie odnoszą się do treści konsultowanego dokumentu.
--	--	--	--	--	---

				<p>aktywnych w kraju – chyba nie wymaga to komentowania. Bardzo ciekawe byłyby dane kwotowe wydatkowanych/dofinansowań w perspektywie 2007 – 2013 ze środków Unijnych Regionu Lubuskiego na projekty typu B+R realizowane w kooperacji Przedsiębiorca i Jednostka Naukowa z Lubuskiego, ile na projekty typu konsorcjum dla badań przemysłowych np. z Uniwersytetem Zielonogórskim oraz na jakie kwoty były ogłaszane konkursy tego typu – bez wymogu partnerstwa z JST lub rewitalizacja lub infrastruktura drogowa ?.</p> <p>Czy to „nieuwzględnienie na mapie drogowej ...” nie wynika przypadkiem z ogromnych umiejętności, wiedzy oraz autorytetu jak również aktywności pro-innowacyjno-rozwojowej Lubuskiej Władzy Samorządowej i Parlamentarnej przez ostatnie lata – chyba nie trzeba wymieniać „wplywowych” Osób w strukturach rządowych i samorządowych niezwykle zabiegających o „reklamowanie” i działanie na rzecz promocji innowacji (nie licząc Winnic i technologii około Winnej) w gremiach Parlamentarnych i Rządowych np. promocji Uniwersytetu Zielonogórskiego czy też PWSZ, może zamiast zarzutów wobec Lubuskiego Środowiska Naukowego trzeba byłoby zadać „Sobie-Zarządowi” stosowne pytania</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>oraz zastanowić się nad tym ... jak również zapytać Zarząd Województwa czy jest miejsce dla Pracowników Naukowych w strukturach doradczo-decyzyjnychz głosem doradczo-decyzyjnym o kierunkach rozwoju regionu, bo JM Rektor lub Prorektor z mocy samych ustaw raczej Muszą się znaleźć w tych gremiach – bez łaski, a przecież rzeczywistość i analiza SWOT wskazuje raczej, że jest niezbędne aby Władze Uczelni uczestniczyły w tych decyzjach, ale czy dla potrzeb rozwojowych tylko „reprezentatywny” udział jest wystarczający, jeśli Województwo o takim potencjale jest tak jak to pokazuje analiza pozycjonowane to chyba raczej nie jest wystarczający ?</p>	
15.	Załącznik nr 1, strona 21, rycina 12	Gmina Strzelce Krajeńskie	Na rycinie nr 12 nie uwzględniono Podstrefy KSSSE w Strzelcach Krajeńskich	Na rycinie nr 12 zamieszczono orientacyjną lokalizację podstref Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, nie uwzględniając podstrefy w Strzelcach Krajeńskich, utworzonej w marcu 2014r.	Uwaga uwzględniona Zmiana zostanie wprowadzona. Na rycinie nr 12 zostanie uwzględniona Podstrefa KSSSE w Strzelcach Krajeńskich.
16.	Dokument „Program Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego – projekt” Str. 28, pkt. 2.2.3	Perceptus Sp. z o. o.	Brak informacji o tym, iż w regionie funkcjonuje Zachodni Klaster Informatyki i Bezpieczeństwa IT eCoop. Proponuje się uzupełnienie informacji o nazwę Zachodniego Klastra Informatyki i Bezpieczeństwa IT eCoop.	W pkt. podano informacje o dwóch działających klastrach branżowych w Województwie Lubuskim, nie wymieniając innych klastrów branżowych które również tutaj funkcjonują i bardzo aktywnie działają.	Uwaga uwzględniona Zmiana zostanie wprowadzona. W dokumencie zostanie ujęty zapis o funkcjonowaniu Zachodniego Klastra Informatyki i Bezpieczeństwa IT eCoop.
17.	Zał. Nr 1 – „Diagnoza do Programu Rozwoju	Perceptus Sp. z o. o.	Brak informacji o tym, iż w regionie funkcjonuje Zachodni Klaster Informatyki i Bezpieczeństwa IT	Na str. 35 podano informację o działających w Województwie Lubuskim klastrach, nie wymieniono	Uwaga uwzględniona Zostanie dodana informacja o treści:

	Innowacji Województwa Lubuskiego”, str. 35		eCoop. Proponuje się dodanie informacji: „Zachodni Klaster Informatyki i Bezpieczeństwa IT eCoop (działający od roku 2011, który skupia 15 podmiotów zainteresowanych wykorzystaniem swojego potencjału do realizacji wspólnych projektów B+R oraz współpracy w zakresie opracowywania nowych rozwiązań z zakresu bezpieczeństwa IT”.	klastra eCoop, który poza aktywną działalnością znajduje się także na mapie klastrów Parp.	„Zachodni Klaster Informatyki i Bezpieczeństwa IT eCoop (działający od roku 2011, który skupia 15 podmiotów zainteresowanych wykorzystaniem swojego potencjału do realizacji wspólnych projektów B+R oraz współpracy w zakresie opracowywania nowych rozwiązań z zakresu bezpieczeństwa IT”.
18.	Uwaga ogólna	Departament Rozwoju Regionalnego i Współpracy Zagranicznej	W całym dokumencie brak odniesienia do Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020 oraz Strategii Rozwoju Polski Zachodniej 2020.	Zgodnie z Art. 15, ust. 4 pkt 2 ustawy o zasadach realizacji polityki rozwoju programy rozwoju to dokumenty realizujące cele zawarte w strategiach rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3, czyli inne strategie rozwoju – dokumenty określające podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju odnoszące się do sektorów, dziedzin, regionów lub rozwoju przestrzennego, w tym obszarów funkcjonalnych. Natomiast Art. 14a. pkt 1. mówi, że strategiami rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3, odnoszonymi się do regionów są w szczególności: 1) krajowa strategia rozwoju regionalnego, 2) strategia ponadregionalna; 3) strategia rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 596, z późn. zm.3).	Uwaga uwzględniona Zmiana zostanie wprowadzona. W dokumencie zostanie umieszczona tabela relacji PRI z dokumentami wyższego rzędu (w tym ze Strategią Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020 oraz Strategią Rozwoju Polski Zachodniej 2020).
19.	4. Cele i działania strategiczne	Departament Rozwoju Regionalnego i Współpracy Zagranicznej	Proponuję uzupełnić rozdział o aspekt współpracy ponadregionalnej i międzynarodowej przedsiębiorstw	Uwaga wynika z przebiegu prac nad wyłonieniem specjalizacji województwa, w wyniku których	Uwaga nieuwzględniona Cele i działania strategiczne zostały wypracowane w toku

		Zagranicznej	oraz organizacji okołobiznesowych.	zidentyfikowana została specjalizacja IV. Współpraca i kooperacja biznesowa mająca charakter wspomagający dla innych. Z jednej strony miała ona być samodzielnym obszarem rozwoju również w wyniku postępu pozostałych zidentyfikowanych specjalizacji, z drugiej strony miała być miejscem do rozwoju nowych obszarów specjalizacji regionu. Wprawdzie w toku dalszych prac na specjalizacjami ostatecznie ten obszar nie został uznany za specjalizację inteligentną, jednak w przygotowaniu Programu Rozwoju Innowacji należy mieć na uwadze potencjały endogeniczne regionu. Szczególne znaczenie ma w tym przypadku przygraniczne położenie województwa ułatwiające współpracę i kooperację transgraniczną. Ponadto istotna jest także współpraca pomiędzy regionami Polski Zachodniej, która zapisana została również w Strategii Rozwoju Polski Zachodniej 2020.	wielomiesięcznych prac w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania. Są bezpośrednią konsekwencją prowadzonych badań. Aspekt współpracy ponadregionalnej i międzynarodowej przedsiębiorstw jest wielokrotnie akcentowany w dokumencie i podkreślany jako istotny czynnik generujący innowacje. Ewentualne wkomponowanie wspomnianego aspektu do celów lub działań strategicznych rodzi konieczność przeprowadzenia na nowo procesu badawczego i warsztatowego.
20.	5. System wdrażania	Departament Rozwoju Regionalnego i Współpracy Zagranicznej	Uwaga ogólna, rozdział PRI zawiera jedynie ogólne założenia. W rozdziale brak m.in. powiązania PRI z RPO Lubuskie 2020, który jest głównym narzędziem realizacji Programu, brak odniesienia do szczegółowych instrumentów realizacji priorytetów RPO, w tym do kryteriów wyboru, brak odniesienia do systemu monitorowania RPO.	Niezbędne jest uzupełnienie systemu realizacji Programu. Zgodnie z definicją ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju: „System realizacji, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, zawiera warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji programu, obejmujące zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji.”	Uwaga częściowo uwzględniona PRI jest powiązany na poziomie monitorowania z RPO – Lubuskie 2020, jak również poprzez system wdrażania. Dokument zawiera powiązanie celów i działań strategicznych PRI z osiami priorytetowymi RPO i ich celami szczegółowymi. Rozdział „System wdrażania” zostanie uzupełniony o zapisy

					precyzujące powiązania PRI z RPO- Lubuskie 2020.
21.	5. System wdrażania	Departament Rozwoju Regionalnego i Współpracy Zagranicznej	Brak zaangażowania Lubuskiej Rady Innowacji, która działa w ramach realizacji Lubuskiej Regionalnej Strategii Innowacji.	<p>Lubuska Rada Innowacji została powołana Uchwałą Nr 18/230/11 Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 1 marca 2011r . zgodnie z założeniami Lubuskiej Regionalnej Strategii Innowacji 2010 - 2015. Skupia osoby o wysokim autorytecie i bogatym doświadczeniu zawodowym. W jej skład wchodzi kluczewi przedstawiciele: administracji samorządowej, uczelni wyższych i jednostek badawczo - rozwojowych, organizacji pozarządowych oraz lubuskich przedsiębiorców.</p> <p>Lubuska Rada Innowacji jest narzędziem służącym osiągnięciu ważnych, z punktu widzenia rozwoju społeczno – gospodarczego, celów strategicznych w partnerstwie nauki i biznesu oraz samorządu terytorialnego. Lubuska Rada Innowacji jest organem opiniotawczym - doradczym Zarządu Województwa Lubuskiego w zakresie: strategicznych i bieżących działań w obszarze innowacji, inicjowania przedsięwzięć na rzecz rozwoju innowacyjności oraz wspierania Samorządu Województwa Lubuskiego w monitorowaniu i ewaluacji Lubuskiej Regionalnej Strategii Innowacji na lata 2010 – 2015.</p> <p>Warto wykorzystać to doświadczenie i zapewnić ciągłość działania tego ciała doradczego.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Lubuska Rada Innowacji została powołana do realizacji Lubuskiej Regionalnej Strategii Innowacji 2010 – 2015 i jako taka swoje zadania kończy wraz z wygaśnięciem Strategii. Niemniej podjęte zostaną działania w celu zaangażowania LRI na rzecz realizacji PRI.</p>

22.	5. System wdrażania 5.1. Wdrażanie na poziomie Urzędu Marszałkowskiego	Departament Rozwoju Regionalnego i Współpracy Zagranicznej	W treści wskazane zostały konkretne nazwy departamentów UMWL, proponuję, by wskazywać zakres działania departamentów, bez ich dokładnych nazw, np. departament odpowiedzialny za zarządzanie RPO, departament odpowiedzialny za rozwój regionalny	Zmiany organizacyjne UMWL, które każdorazowo będą musiały zostać przenoszone do PRI.	Uwaga nieuwzględniona Obecny zapis wymieniający Departamenty odpowiedzialne za wdrażanie PRI z nazwy jest jasny i czytelny dla odbiorcy. Ewentualne zmiany organizacyjne w UMWL zostaną ujęte w aktualizacji PRI.
23.	5. System wdrażania	Departament Rozwoju Regionalnego i Współpracy Zagranicznej	W celu zachowania przejrzystości prezentowanych treści, proponuję by najpierw przedstawiony był aktualny podrozdział 5.3, a następnie 5.2	Uporządkowanie zapisów rozdziału.	Uwaga uwzględniona Zapisy dokumentu zostaną zmienione zgodnie z uwagą. Najpierw zostanie przedstawiony podrozdział 5.3, a następnie 5.2.
24.	5. System wdrażania 5.3. Odpowiedzialność za wdrażanie celów PRI	Departament Rozwoju Regionalnego i Współpracy Zagranicznej	Za każdy cel operacyjny odpowiedzialny jest departament ds. zarządzania RPO, stąd proponuję przeformułować brzmienie treści zamieszczonej przed tabelą: Ponadto należy dopracować brzmienie stylistyczne akapitu. Np. <i>Departament ds. zarządzania RPO jest odpowiedzialny za realizację celów i działań horyzontalnych i specjalizacyjnych. W celu realizacji tego zadania departament współpracuje z innymi podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie PRI, w tym z grupami roboczymi działającymi w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania. Departament powinien również monitorować możliwe nakłady i ich wykorzystanie na realizację każdego celu na szczeblu regionalnym, krajowym i europejskim.</i>	Poprawa brzmienia stylistycznego i logicznego akapitu.	Uwaga uwzględniona Zapisy dokumentu zostaną zmienione na: <i>„Departament ds. zarządzania RPO jest odpowiedzialny za realizację celów i działań horyzontalnych i specjalizacyjnych. W celu realizacji tego zadania departament współpracuje z innymi podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie PRI, w tym z grupami roboczymi działającymi w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania. Departament powinien również monitorować możliwe nakłady i ich wykorzystanie na realizację każdego celu na szczeblu regionalnym, krajowym i europejskim.”</i>

25.	6. System monitoringu i ewaluacji	Departament Rozwoju Regionalnego i Współpracy Zagranicznej	Zapisy tabeli zakładają wykorzystanie w monitoringu realizacji Programu Rozwoju Innowacji LROT. Proszę o wyjaśnienie tej kwestii.	Bark ustaleń w zakresie udziału LROT w systemie monitorowania i ewaluacji PRI.	Uwaga o charakterze zapytania Zapisy zostaną dostosowane do ustaleń podjętych w zakresie udziału LROT w systemie monitorowania i ewaluacji.
26.	Załącznik nr 2 do Programu Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego <i>Szczegółowe nakłady na realizację Programu Rozwoju Innowacji województwa lubuskiego</i>	Departament Rozwoju Regionalnego i Współpracy Zagranicznej	W punkcie 7. Budżet Województwa Lubuskiego wskazany został budżet LROT jako jeden z nakładów na realizację PRI. Proszę o wyjaśnienie tej kwestii.	Bark ustaleń w zakresie udziału środków LROT w finansowaniu PRI.	Uwaga o charakterze zapytania Zapisy zostaną dostosowane do ustaleń podjętych w zakresie udziału LROT w systemie monitorowania i ewaluacji.
27.	5 System wdrażania 5.1 wdrażanie na poziomie Urzędu Marszałkowskiego, str.85	UMWL DFR	System wdrażania powinien w sposób jasny, zrozumiały i konkretny wskazywać działania podejmowane na poziomie UMWL, przede wszystkim w zakresie realizacji RPO (wybrane osie priorytetowe, działania/poddziałania/konkursy dla Beneficjentów). Brak powiązania systemu wdrażania, a raczej jego zarysu z najważniejszym źródłem jego finansowania, czyli RPO. Zadania Zespołu są zbyt rozległe, np. ustalanie regulaminu grup roboczych dla poszczególnych specjalizacji. Dodatkowo należy określić co oznacza koordynacja (jakie zadania będą się składały na koordynację) PRI i RPO w zakresie celów tematycznych powiązanych z PRI, koordynacja PPO (procesu przedsiębiorczego odkrywania) Należy usunąć zadanie dotyczące opiniowania kryteriów wyboru	Wskazywanie na konkretne Departamenty umocowane w strukturze UMWL jest zabiegiem zbyt szczegółowym. każda zmiana struktury, a także zmiana w zakresie kompetencji poszczególnych Departamentów spowoduje konieczność dokonywania zmian. Najistotniejszym zadaniem systemu jest określenie lidera/właściciela procesu oraz określenie zadań i kompetencji w zakresie wdrażania z adnotacją: wskazany Departament/ jednostka UMWL. Dodatkowo funkcjonowanie Zespołu Międzydepartamentalnego powoduje brak rozmywanie się kompetencji a tym samym odpowiedzialności. Zdecydowanie potrzebny jest lider procesu, który koordynuje prace, określa zadania i je egzekwuje inicjuje zmiany, proponuje nowe rozwiązania, w tym	Uwaga nieuwzględniona Zakres współpracy zespołu ze społecznymi rzecznikami, jak również kompetencje grup roboczych będą określone odrębnymi regulaminami. W związku z tym, że formuła pracy zespołów może ulegać zmianom w trakcie ich trwania umieszczenie szczegółowych zapisów w tym zakresie w PRI nie jest zasadne. System wdrażania jest wystarczająco precyzyjny. Uwaga dotycząca usunięcia zapisu o opiniowaniu kryteriów wyboru przez Zespół z uwagi na funkcjonowanie Grupy Roboczej przy KM jest bezzasadna. Są to dwa różne gremia pracujące na odrębnych zasadach.

			<p>projektów przez Zespół. Członkowie zespołu odpowiadają za przygotowanie kryteriów i przedłożenie ich Komitetowi Monitorującemu RPO L2020. część z nich należy jeszcze do Grupy Roboczej dla OP1 powołanej przy KM RPO. Nie ma potrzeby powielania zadań i kompetencji, tym bardziej, że odpowiadają za to te same osoby/departamenty. To samo dotyczy rekomendacji w zakresie ogłaszania nowych konkursów. Należy precyzyjnie wyjaśnić i ustalić co oznacza: stała współpraca zespołu ze społecznymi rzecznikami dla poszczególnych specjalizacji. Jak będzie ich rola, odpowiedzialność, relacje z grupami roboczymi dla specjalizacji (czy ich kompetencje będą się zazębiały) .</p>	<p>dba o upowszechnianie wiedzy nt. rezultatów PRI, jego celów, zadań, źródeł finansowania. Zadaniem jednostki/departamentu koordynującego powinno być również inicjowanie <u>a nie tylko rekomendowanie</u> rozwiązań na rzecz ścisłego powiązania PRI z RPO (kryteria wyboru, zasady organizacji postępowań konkursowych, itd.)</p>	
28.	5 System wdrażania 5.2 Kontynuacja procesu przedsiębiorczego odkrywania, str.86	UMWL DFR	<p>Należy podjąć dyskusję na temat osób/instytucji odpowiedzialnych za koordynację pracy poszczególnych grup roboczych określonych dla każdej ze specjalizacji. W jaki sposób zostaną wyłonione poszczególne osoby/instytucje? w tym przypadku należy zastanowić się również nad poziomem ryzyka wystąpienia zjawiska lobbowania na rzecz konkretnych specjalizacji, co nie będzie sprzyjać przedsiębiorczemu odkrywaniu, rozwojowi specjalizacji, zmianom tylko utrzymania status quo. Należy ustalić również kompetencje rzecznika grupy roboczej danej specjalizacji oraz jego relacje z UMWL (zasady współpracy, zakres odpowiedzialności, finansowanie jego</p>		<p>Uwaga o charakterze zapytania Formuła pracy rzecznika oraz grup roboczych jak również sposób ich wyłonienia zostanie określony odrębnymi postanowieniami. W związku z tym, że formuła pracy zespołów może ulegać zmianom w trakcie ich trwania, umieszczenie szczegółowych zapisów w tym zakresie w PRI nie jest zasadne.</p>

			<p>działań, powołanie oraz odwołanie). Dokument nie wskazuje, na jakich zasadach będzie wyłaniany społeczny rzecznik i dlaczego jego praca będzie miała charakter społeczny.</p> <p>Rzecznicy mogliby być wyłaniany w drodze otwartego konkursu. Nie ma w zasadzie przeciwwskazań do finansowania działań/zadań/pracy rzeczników (po ustaleniu warunków przez UMWL).</p>		
29.	5 System wdrażania 5.2 Kontynuacja procesu przedsiębiorczego odkrywania, str.88	UMWL DFR	<p>TABELA: cele operacyjne oraz wskazanie departamentów UMWL</p> <p>Proponuje się wskazanie odpowiedzialności w zakresie konkretnych zadań w obszarze każdego celu. wskazanie jedynie Departamentu nie jest wystarczające, tym bardziej, że te same jednostki powielają się w przypadku większości celów. Zamiast tego, należy wskazać konkretne zadania dotyczące wdrażania, koordynacji, monitorowania.</p>	Jasny podział zadań i wskazanie odpowiedzialności wpłynie na skuteczność realizacji PRI	Uwaga uwzględniona Zapisy dotyczące systemu wdrażania jak również kontynuacji procesu przedsiębiorczego odkrywania zostaną uzupełnione o konkretne zadania dotyczące wdrażania, koordynacji, monitorowania dla poszczególnych Departamentów zaangażowanych w realizację PRI.
30.		UMWL DFR	<p>Nie przewidziano żadnej roli dla Lubuskiej Rady Innowacji. Wobec tego należy poddać dyskusji, czy i jaką rolę powinna odgrywać LRI w procesie wdrażania lub monitorowania lub ewaluacji PRI.</p>	LRI posiada zadania w zakresie opiniowania, doradzania ZWL w zakresie polityki innowacyjnej w regionie, szczególnie związanej z LRSI, która wygasa w grudniu br. Należy jednak podjąć decyzje o przypisaniu jej kolejnych zadań w zakresie PRI lub nadanie nowej formy.	Uwaga uwzględniona Lubuska Rada Innowacji została powołana do realizacji Lubuskiej Regionalnej Strategii Innowacji 2010 – 2015 i jako taka swoje zadania kończy wraz z wygaśnięciem Strategii. Niemniej podjęte zostaną działania w celu zaangażowania LRI na rzecz PRI.
31.	5.3 Odpowiedzialność za wdrażanie PRI STR. 87-88	UMWL DFR	<p>Należy w sposób jednoznaczny określić odpowiedzialność za koordynowanie i wdrażanie PRI. JEDNOCZEŚNIE WSKAZUJE SIĘ NA Departament UMWL, na Zespół</p>	Określenie zakresu kompetencji, odpowiedzialności za wdrażanie, monitorowanie oraz ewaluację jest niezbędne dla racjonalnego i skutecznego zarządzania całym	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione. W sposób jednoznaczny zostanie określona odpowiedzialność za koordynowanie i wdrażanie PRI.

			Międzydepartamentalny i grupy robocze. Należy wskazać na relacje, określić hierarchię i zakres odpowiedzialności.	procesem.	Zostanie doprecyzowana relacja, oraz hierarchia i zakres odpowiedzialności pomiędzy Zespołem Międzydepartamentalnym i grupami roboczymi.
32.	6. System monitoringu i ewaluacji Str.88-89	UMWL DFR	Brak powiązania z systemem monitorowania i ewaluacji RPO L2020. Dla RPO L2020 w zakresie monitorowania wybranych osi priorytetowych, przede wszystkim OP1 Gospodarka i innowacje, należy określić zakres danych i sposób ich zbierania oraz sprawozdawania (w systemie rocznym, półrocznym, itd.).	Powiązanie jest niezbędne, ze względu na fakt, że PRI będzie realizowane wdrażane przede wszystkim za pośrednictwem RPO i jego działań. Bez tego powiązania niemożliwe lub bardzo trudne będzie agregowanie danych dot. wskaźników PRI opisujących poszczególne cele.	Uwaga częściowo uwzględniona PRI jest dokumentem szerszym niż RPO – Lubuskie 2020. Zapisy zostaną uzupełnione jedynie o ogólną informację w tym zakresie, natomiast w trybie prac nad wnioskiem aplikacyjnym i sprawozdawczym ustalony zostanie szczegółowy zakres informacji, które będą możliwe do pozyskania na poziomie pojedynczego projektu i będą stanowiły jedno ze źródeł informacji wykorzystywanych do monitorowania Programu.
33.	6. System monitoringu i ewaluacji Str.89-91	UMWL DFR	Należy uzupełnić i uściślić tabelę dot. wskaźników w kolumnie: źródło danych o dane z wdrażania z RPO dla działań strategicznych: 1.3, 1.1, 1.2	Precyzyjne określenie źródeł danych dla poszczególnych celów operacyjnych oraz działań strategicznych ułatwi monitorowanie, zbieranie danych, identyfikację podmiotów/institucji odpowiedzialnych za dany obszar.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione o źródło danych o dane z wdrażania z RPO dla działań strategicznych: 1.3, 1.1, 1.2.
34.	6. System monitoringu i ewaluacji Str.89-91	UMWL DFR Wydział Koordynacji Wdrażania EFRR	Wątpliwości dot. systemu monitorowania PRI (do dyskusji, wyjaśnienia, doprecyzowania, ewentualnej korekty) tzn.: - czy przedstawianie sprawozdań z realizacji PRI będzie się pokrywało z terminami sprawozdawczymi dla RPO (ma to znaczenie w kontekście zbierania danych i terminów sprawozdawczych); <u>należy rozważyć</u>	Należy zadbać/zapewnić powiązanie między systemem monitorowania PRI a RPO, w celu skoordynowania działań w tym zakresie, ujednolicenia terminów pozyskiwania danych, itd. Inaczej system monitorowania PRI będzie oderwany od RPO, a jego cele niemożliwe/trudne do realizacji. Wątpliwości zawarte w tej uwadze	Uwagi w formie zapytania Uwagi nie dotyczą bezpośrednio PRI. Rola grup roboczych zostanie doprecyzowana na etapie tworzenia wewnętrznych regulaminów pracy grup. Terminy przygotowania sprawozdań będą ustalane z MR na późniejszym etapie prac. Dane jakie zostaną wykorzystane w corocznym

			<p><u>ujednoczenie terminów</u></p> <p>- jaka będzie rola grupy roboczej w systemie sprawozdawczym, tzn. czy będzie miała możliwość jakiegokolwiek odniesienia się do wniosków sprawozdania czy będzie ono tylko do jej wiadomości (analiza jakościowa powinna być częścią sprawozdania); <u>należy określić zdania/rolę dla grup roboczych w kontekście systemu monitorowania</u></p> <p>- w przypadku wskaźników pozyskiwane z GUS należy wziąć pod uwagę, że dane te pozyskiwane są ze znacznym opóźnieniem- <u>konieczne jest określenie terminów przygotowania sprawozdań uwzględniających ten fakt;</u> w przypadku programów krajowych oraz europejskich należy zastanowić się nad sposobem pozyskiwania adekwatnych danych</p> <p>- biorąc pod uwagę ogólny charakter celów, działań i wskaźników w ramach PRI, istotny jest tu fakt w jaki sposób i ile poszczególnych wskaźników RPO będzie miało przełożenie na założenia wskazane w PRI</p> <p>- w odniesieniu do stwierdzenia: „Dla regularnego porównywania pozycji konkurencyjnej województwa i oceny jego ogólnego potencjału innowacyjnego, wykorzystywane będą coroczne raporty Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju (za rok 2015) i Ministerstwa Gospodarki (od roku 2016) wskazujące zmiany poziomu</p>	<p>są istotne z punktu widzenia DFR, który został wskazany w całym systemie jako jeden z jego elementów.</p>	<p>raporcie będą pochodziły z danych statystycznych przekazywanych przez MR, ze statystyki publicznej, z danych wskaźnikowych pozyskiwanych w toku realizacji RPO – Lubuskie 2020 oraz z danych zbieranych bezpośrednio w toku monitorowania PRI. Terminy przygotowywanych sprawozdań w zakresie PRI zostaną wskazane przez MR. Trudno na tym etapie zagwarantować ujednoczenie terminów.</p>
--	--	--	--	--	---

			wskaźników tworzących tzw. listę wskaźników wspólnych, w ramach której zidentyfikowano prawie 100 wskaźników porównywalnych na poziomie województw i podzielonych na ogólne wskaźniki konkurencyjności i innowacyjności regionu (...)” – czy taka lista jest/będzie dostępna? Jak to się będzie miało do sporządzenia sprawozdania z tego zakresu?		
35.		UMWL DFR	<p>- STR.5- JEST: TRZY FILAY INNOWACJI, POWINNO BYĆ: PROGRAMU</p> <p>- str.10- pierwsze zdanie jest: chęć to podejmowania, powinno być :do podejmowania</p> <p>Str.28- pierwsza kropka, jest: PAIZZ, powinno być: PAIIZ, kropka 7, jest: w regionie istnieje podstrefa specjalnej strefy ekonomicznej; powinno być: istnieje specjalna strefa ekonomiczna (podstref jest kilka: Słubice, Nowa Sól)</p> <p>- uwaga ogólna- trzeba poprawić sformułowania celów pod względem stylistycznym, a także horyzontalne wyzwania rozwojowe</p>		<p>Uwaga uwzględniona W dokumencie zostaną zmienione zapisy: „- str.10- pierwsze zdanie jest: chęć to podejmowania, powinno być :do podejmowania</p> <p>Str.28- pierwsza kropka, jest: PAIZZ, powinno być: PAIIZ, kropka 7, jest: w regionie istnieje podstrefa specjalnej strefy ekonomicznej; powinno być: istnieje specjalna strefa ekonomiczna (podstref jest kilka: Słubice, Nowa Sól).</p> <p>Zostanie dokonana korekta stylistyczna celów a także horyzontalnych wyzwań rozwojowych.</p>
36.	4. Cele i działania strategiczne / System celów PRI / Cel główny	Jarostaw Nieradka / Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej Łukasz Rut / Konfederacja Lewiatan	<p>Było: „Podniesienie innowacyjności regionu poprzez rozwój inteligentnych specjalizacji”</p> <p>Propozycja np.: „Stworzenie sieci otwartej innowacji, w wyniku której do roku 2020 województwo lubuskie znajdzie się w</p>	<p>Cel (w odróżnieniu od misji i wizji) powinien być SMART:</p> <ol style="list-style-type: none"> Szczegółowy Mierzalny Atrakcyjny Realistyczny Terminowy <p>Daje wówczas konkretną perspektywę docelową i pozwala po</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zmiana Celów i działań strategicznych na obecnym etapie nie ma uzasadnienia. Cel został wypracowany podczas wielu spotkań roboczych. Ponadto cel główny powinien być ogólny, a miernikiem jego realizacji są cele szczegółowe</p>

			<p>pierwszej dziesiątce innowacyjnych województw Polski”*</p>	<p>czasie określić, czy osiągnęliśmy planowane założenia czyli: „Stworzenie otwartej sieci innowacji, w wyniku której do roku 2020 województwo lubuskie znajdzie się w pierwszej dziesiątce innowacyjnych województw Polski”*</p> <p>*Proponujemy odnieść się tu np. do rankingu zaprezentowanego np. przez PARP w 2013 roku w raporcie z badań „Regionalne Systemy Innowacji w Polsce”.</p> <p>Powyższy cel jest SMART. Jest atrakcyjny („stworzenie sieci otwartej innowacji” – to wyróżnik – koncentracja na człowieku i synergii działań), szczegółowy (jest konkretny), mierzalny (miejsce w rankingu), realistyczny (do osiągnięcia), terminowy (do 2020 roku).</p>	<p>oraz działania strategiczne.</p>
37.	<p>4. Cele i działania strategiczne / System celów PRI / Cel główny</p>	<p>Jarosław Nieradka / Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej</p> <p>Łukasz Rut / Konfederacja Lewiatan</p>	<p>Było: „Podniesienie innowacyjności regionu poprzez rozwój inteligentnych specjalizacji”</p> <p>Propozycja np.: „Stworzenie sieci otwartej innowacji, w wyniku której do roku 2020 województwo lubuskie znajdzie się w pierwszej dziesiątce innowacyjnych województw Polski”</p>	<p>Proponujemy wprowadzić pojęcie „Sieci otwartej innowacji”. Wprowadzając je mamy na myśli włączenie ludzi (z biznesu, nauki, administracji, otoczenia) do powstawania nieformalnych struktur, które przyczynią się do generowania współpracy, budowania kapitału i zaufania społecznego. W ostatnich latach dużo środków finansowych zostało wpompowanych w tworzenie infrastruktury mającej wzmacniać innowacyjność w regionie. Należy nadal w nią inwestować (uwaga: pod warunkiem, że będzie służyć badaniom przemysłowym, a nie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Cel główny powinien być ogólny, a miernikiem jego realizacji są cele szczegółowe oraz działania strategiczne.</p>

				<p>podstawowym), ale stawiając punkty ciężkości, należy również nie zapominać o człowieku.</p> <p>Należy wspierać sieci relacji pomiędzy ludźmi, angażować ich partycypacyjnie do współpracy. Tym możemy się różnić od innych regionów, bo jesteśmy małym województwem, gdzie takie sieci powinno się budować łatwiej, niż w wielomilionowych regionach. A przecież takie dobre relacje udaje się tworzyć w dużych środowiskach, przykładowo w Holandii, czy USA.</p> <p>Polecamy: http://biznes.newsweek.pl/globalny-ranking-innowacyjnosci-polska-jak-moldawia,artykuly,356622,1.html</p>	
38.	3.Misja i wizja Programu Rozwoju Innowacji	<p>Jarosław Nieradka / Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej</p> <p>Łukasz Rut / Konfederacja Lewiatan</p>	<p>Było: „Misją samorządu województwa lubuskiego w zakresie polityki innowacyjnej jest stworzenie dogodnych warunków do rozwoju innowacji poprzez wspieranie współpracy nauki i biznesu, tworzenie konkurencyjnego środowiska dla ludzi o wysokich kwalifikacjach oraz wykorzystanie i wzmocnienie potencjału specjalizacji regionu.”</p> <p>Propozycja np.: „Misją samorządu województwa lubuskiego w zakresie polityki innowacyjnej jest stworzenie otwartej sieci innowacji, poprzez kreowanie dogodnych warunków do powstawania partnerstw na jej rzecz, wspieranie współpracy nauki i</p>	<p>W celu spójności Misji z przededefiniowanym Celem głównym.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zaproponowana formuła Misji i Wizji jest efektem pracy bardzo szerokiego gremium w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania i jest poparta zapisami konsultowanego dokumentu.</p>

			biznesu, tworzenie konkurencyjnego środowiska dla rozwoju talentów oraz koncentrację na inteligentnych specjalizacjach regionu.”		
39.	3.Misja i wizja Programu Rozwoju Innowacji	Jarosław Nieradka / Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej Łukasz Rut / Konfederacja Lewiatan	<p>Było: „W 2020 roku województwo lubuskie posiada rozpoznawalne produkty innowacyjne. Przedsiębiorcy współpracują w ramach obszarów specjalizacji regionu, generując nowe idee i wykorzystując potencjał B+R, kapitał ludzki i zasoby środowiska naturalnego.</p> <p>Lubuskie jest regionem przyjaznym dla przedsiębiorców. W sposób systemowy i skoordynowany wspiera innowacyjne pomysły i elastycznie reaguje na zmiany otoczenia społeczno-gospodarczego. Innowatorzy i osoby kreatywne znajdują tutaj warunki do prowadzenia badań i wdrażania nowoczesnych rozwiązań, usług i produktów.”</p> <p>Propozycja np.: „W 2020 roku województwo lubuskie charakteryzuje otwarta sieć innowacji w wyniku której powstały rozpoznawalne w skali Polski produkty innowacyjne.</p> <p>Przedsiębiorcy współpracując ze sobą oraz ośrodkami wsparcia innowacji generują nowe idee oraz kreują nowe postawy. Region jest atrakcyjnym miejscem do życia, oraz konkurencyjnym obszarem do lokowania innowacyjnego biznesu.</p>	W celu spójności Wizji z przededefiniowanym Celem głównym.	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowana formuła Misji i Wizji jest efektem pracy bardzo szerokiego gremium w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania i jest poparta zapisami konsultowanego dokumentu.

			Samorząd w sposób systemowy i skoordynowany wspiera innowacyjne pomysły i elastycznie reaguje na pojawiające się potrzeby. Tworzy sieć powiązań pomiędzy interesariuszami systemu innowacji. A innowatorzy znajdują tu warunki do rozwoju swoich talentów. Cechuje ich twórcze odkrywanie.”		
40.	4. Cele i działania strategiczne / System celów PRI / Działania strategiczne	Jarosław Nieradka / Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej Łukasz Rut / Konfederacja Lewiatan	W Działaniach strategicznych, celu operacyjnego 1, dodać działanie strategiczne: 1. Prowadzenie regularnego badania popytu na pracę.	Analizy potrzebne do stworzenia Programu Rozwoju Innowacji zostały przeprowadzone jednorazowo. Sytuacja się zmienia dynamicznie, należy dostosowywać system edukacji do potrzeb rynku pracy. Nie da się go raz na wieki dostosować. Aby ten proces trwał, należy prowadzić bieżący monitoring potrzeb i reagować na zmiany.	Uwaga częściowo uwzględniona W ramach monitorowania PRI analizie podlegać będzie również ranking zawodów deficytowych prowadzonych m.in. przez WUP.
41.	4. Cele i działania strategiczne / System celów PRI / Działania strategiczne	Jarosław Nieradka / Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej Łukasz Rut / Konfederacja Lewiatan	W Działaniach strategicznych, celu operacyjnego 1, dodać działanie strategiczne: 6. Wzmocnienie roli szkolnego doradcy zawodowego.	Zadaniem tych ludzi być powinno realne doradzanie uczniom i rodzicom/opiekunom kierunków kształcenia zgodnych z aktualnymi i prognozowanymi trendami na rynku pracy.	Uwaga nieuwzględniona Działania strategiczne zostały wypracowane podczas wielu spotkań roboczych oraz analizy SWOT i drzew problemów. Dołączenie dodatkowego działania rodzi konieczność powtórzenia etapu warsztatowego procesu przedsiębiorczego odkrywania.
42.	4. Cele i działania strategiczne / System celów PRI / Działania strategiczne	Jarosław Nieradka / Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej Łukasz Rut / Konfederacja Lewiatan	W Działaniach strategicznych, celu operacyjnego 1, należy zedytować punkt 5. Było: „Promowanie udziału przedsiębiorstw w programach stażowych” Propozycja: „Promowanie udziału	Promocja powinna obejmować również dzieci/młodzież, aby widziały sens korzystania z takich możliwości, oraz rodziców, którzy wspierają dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych. Uwaga ta dotyczy tak staży jak i kształcenia dualnego w ogóle.	Uwaga nieuwzględniona Działania strategiczne zostały wypracowane podczas wielu spotkań roboczych oraz analizy SWOT i drzew problemów. Wprowadzenie zmian do zidentyfikowanych działań rodzi konieczność powtórzenia etapu warsztatowego procesu przedsiębiorczego odkrywania.

			przedsiębiorstw, uczniów i rodziców/opiekunów w programach stażowych/kształceniu dualnym”		Zaproponowane zmiany nie wynikają ze wspomnianego procesu.
43.	4. Cele i działania strategiczne / System celów PRI / Działania strategiczne	Jarosław Nieradka / Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej Łukasz Rut / Konfederacja Lewiatan	W Działaniach strategicznych, celu operacyjnego 2, dodać punkt 7. 7. Tworzenie partnerstw na rzecz innowacji.	Patrz, punkt 2: „Sieć otwartej innowacji”.	Uwaga nieuwzględniona Działania strategiczne zostały wypracowane podczas wielu spotkań roboczych oraz analizy SWOT i drzew problemów. Dołączenie dodatkowego działania rodzi konieczność powtórzenia etapu warsztatowego procesu przedsiębiorczego odkrywania.
44.	Str. 21	Zielonogórskie Stowarzyszenie Winiarskie	Zdrowie i jakość życia: Należy zdefiniować pojęcie turystyki zdrowotnej.	Wyspecjalizowane formy turystyki zostały opisane jako „turystyka zdrowotna połączona z innymi działaniami takimi, jak: sport, rekreacja i wypoczynek”. Brakuje informacji, co oznacza „turystyka zdrowotna”. W treści dokumentu turystyka zdrowotna jest stosowana zamiennie z określeniami takimi jak: turystyka, turystyka medyczna, agroturystyka, wyspecjalizowane formy turystyki	Uwaga uwzględniona Dokument zostanie uzupełniony o definicję.

45.	Str. 21	Zielonogórskie Stowarzyszenie Winiarskie	Należy określić jakie produkty będą spełniały warunki zdrowej, bezpiecznej żywności w aspekcie programu.	W treści dokumentu pojawiają się pojęcia takie jak: ekologiczna żywność, bio-żywność, produkty regionalne, wysoko jakościowe produkty żywnościowe. To nie są nazwy zamienne, ponieważ definicji podlegają pod różne działania. Jasno określone kryteria zdrowej, bezpiecznej żywności ułatwi odczytanie programu i przypisanie do specjalizacji. Jest to bardzo ważne w kontekście kryteriów merytorycznych.	Uwaga nieuwzględniona Określenie katalogu produktów nie jest możliwe z uwagi na dynamicznie zmieniający się rynek i technologie w tym zakresie. Składane wnioski będą analizowane pod kątem innowacyjnych procesów produkcji, przechowywania i dystrybucji żywności.
46.	Str. 21	Zielonogórskie Stowarzyszenie Winiarskie	Produkty regionalne są podane jako osobna specjalizacja, a nie zostały opisane, lecz „połączone” do zdrowej, bezpiecznej żywności. W związku z tym, należy określić, czy produkty regionalne tworzą osobną specjalizację, czy należy je klasyfikować w połączeniu ze zdrową, bezpieczną żywnością.	Określenie definicji ‘produktów regionalnych’ pozwoli precyzyjnie wpisać się w projekt. Na str. 58 produkcja wina jest wymieniona jako produkt regionalny –czyli pasuje do specjalizacji. Jednak połączenie produktu regionalnego ze zdrową, bezpieczną żywnością wprowadza niejasność, którą należy scharakteryzować.	Uwaga nieuwzględniona Produkty regionalne wpisane są w zdrową bezpieczną żywność.
47.	Str. 25, 26	Zielonogórskie Stowarzyszenie Winiarskie	Jeżeli założono, że obszary wymienione w łańcuchu wartości – żywność, mają zwiększyć wartość dodaną wytwarzaną w regionie, należy ten łańcuch rozszerzyć o inne rodzaje produktów.	Łańcuch wartości określa obszary, w których można zwiększyć wartość dodaną. Wymieniona tam grupa produktów jest bardzo wąska, pomijanych jest wiele różnych produktów, m.in. miód, winogron, wino. Ma to odniesienie do pkt. 2.2.2., gdzie jako branże tworzące obszary specjalizacji woj. lub., wymienia się klaster „Lubuski Szlak Miodu i Wina”. W szczególności, że winiarstwo jest często wymieniane w całości projektu i nie powinno być omijane w tak istotnych założeniach.	Uwaga uwzględniona Łańcuchy wartości będą rozszerzone o produkty regionalne m.in. miód, winogron, wino.

48.	Str. 41, 42 pkt. 2.4.1.	Zielonogórskie Stowarzyszenie Winiarskie	<ul style="list-style-type: none"> • Jak istotne znaczenie, z punktu programu, ma „Analiza potencjałów województwa lubuskiego”? • Nie można klasyfikować tradycji winiarskich, winobrania i silnego lobby winiarskiego, jako utracone trwale. (tabela pkt.17) Klasyfikacja tradycji winiarskich, winobrania i silnego lobby winiarskiego, jako utracone trwale, spowodowało nie zaliczenie tej branży w dalszych analizach jako kluczowych. Powoduje to pominięcie branży winiarstwa w programie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skoro w analizie określono (pkt. 17 tabeli), że tradycje winiarskie, winobranie i silne lobby winiarskie jest utracone trwale, to czy takie stwierdzenie wyklucza dofinansowanie dla branży winiarskiej? • Biorąc pod uwagę potencjał branży i tradycje winiarskie regionu, w tym coroczne obchody Winobrania, otwarcie w Zaborze Lubuskiego Centrum Winiarstwa i założenie ponad 26- hektarowej winnicy przy współpracy z lokalnymi winiarzami, należy uznać tę branżę jako obecną, a w dalszej części analiz, jako kluczową. <p>Na str. 34 w siłach podawana jest Działalność lokalnych winiarzy.</p> <p>Na str. 51. Można wyczytać, że produkty regionalne są istotnym dla regionu obszarem. – wino, wyprodukowane z lokalnych winogron przez lokalnych winiarzy jak najbardziej kwalifikuje się jako produkt regionalny.</p> <p>Str. 58. Produkcja wina jest wymieniona jako produkt regionalny.</p> <p>Str. 58 znajduje się informacja, że „przedsiębiorstwa sektora rolno-spożywczego - obecnie potencjał uśpiony ale o dużych możliwościach</p>	<p>Uwaga w formie zapytania. PRI powstał w wyniku dwuletniego procesu rozpoczętego identyfikacją obszarów inteligentnej specjalizacji regionu w roku 2014 i kontynuowanego w ramach prac nad zapisami samego PRI w roku 2015. Całość procesu angażowała przedsiębiorców, naukowców i instytucje otoczenia biznesu w ramach przedsiębiorczego odkrywania. Jednym z pierwszych etapów była „Analiza potencjałów województwa lubuskiego”. Analiza była niejako punktem wyjścia do dalszych prac zakończonych konsultowanym dokumentem. Jednym z warunków ubiegania się o dofinansowanie w ramach 1. Osi Priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 – <i>Gospodarka i innowacje</i> (OP1) jest znalezienie się w jednej z inteligentnych specjalizacji. Produkty regionalne znajdują się w specjalizacji „Zdrowie i jakość życia” w związku z tym podmioty reprezentujące branżę winiarską należą do potencjalnych beneficjentów RPO -Lubuskie 2020.</p>
-----	-------------------------	--	--	---	---

				<p>rozwojowych, (...)- w tym produkcja wina.</p> <p>Str. 59 Szlak Wina i Miodu w Z-G jest wymieniony jako rozwijający się klaster.</p>	
49.	Str. 46	Zielonogórskie Stowarzyszenie Winiarskie	Czy w rubryce „obecne branże kluczowe” – Produkcja artykułów spożywczych - zalicza się produkcję wina?		<p>Uwaga o charakterze zapytania</p> <p>Nie wymaga zmian w dokumencie. Produkcja wina, zalicza się do „Produkcji artykułów spożywczych” - znajdującej się w rubryce „obecne branże kluczowe”.</p>
50.	str. 80, 81, 82, 83, 84	Zielonogórskie Stowarzyszenie Winiarskie	<ul style="list-style-type: none"> • Produkty regionalne nie mają odpowiedników w celach. • Wyspecjalizowana forma turystyki nie ma odniesienia w celach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Winiarstwo jest zdefiniowane jako produkt regionalny (str. 58). Produkty regionalne nie mają jednak wyznaczonych żadnych celów. • Winiarstwo może być także wpisane w wyspecjalizowane formy turystyki, jednak cele nie nawiązują do tej specjalizacji. Skoro turystyka jest formą inteligentnej specjalizacji to powinien być przypisany cel, jaki może realizować. 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Cele odnoszą się do realizacji PRI a nie poszczególnych komponentów specjalizacji. Brak produktów regionalnych w celach nie powoduje żadnych negatywnych konsekwencji jeśli chodzi o ubieganie się o środki unijne w ramach RPO – Lubuskie 2020.</p>
51.	Str. 21	Winnica Rodzinna Żelazny Winnica „Vae soli” Andrzej Prusiński	Zdrowie i jakość życia: Należy zdefiniować pojęcie turystyki zdrowotnej.	<p>Wyspecjalizowane formy turystyki zostały opisane jako „turystyka zdrowotna połączona z innymi działaniami takimi, jak: sport, rekreacja i wypoczynek”. Brakuje informacji, co oznacza „turystyka zdrowotna”.</p> <p>W treści dokumentu turystyka zdrowotna jest stosowana zamiennie z określeniami takimi jak: turystyka, turystyka medyczna,</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Dokument zostanie uzupełniony o definicję.</p>

				agroturystyka, wyspecjalizowane formy turystyki	
52.	Str. 21	Winnica Rodzinna Żelazny Winnica „Vae soli” Andrzej Prusiński	Należy określić jakie produkty będą spełniały warunki zdrowej, bezpiecznej żywności w aspekcie programu.	W treści dokumentu pojawiają się pojęcia takie jak: ekologiczna żywność, bio-żywność, produkty regionalne, wysoko jakościowe produkty żywnościowe. To nie są nazwy zamienne, ponieważ definicji podlegają pod różne działania. Jasno określone kryteria zdrowej, bezpiecznej żywności ułatwi odczytanie programu i przypisanie do specjalizacji. Jest to bardzo ważne w kontekście kryteriów merytorycznych.	Uwaga nieuwzględniona Określenie katalogu produktów nie jest możliwe z uwagi na dynamicznie zmieniający się rynek i technologie w tym zakresie. Składane wnioski będą analizowane pod kątem innowacyjnych procesów produkcji, przechowywania i dystrybucji żywności.
53.	Str. 21	Winnica Rodzinna Żelazny Winnica „Vae soli” Andrzej Prusiński	Produkty regionalne są podane jako osobna specjalizacja, a nie zostały opisane, lecz „podłączone” do zdrowej, bezpiecznej żywności. W związku z tym, należy określić, czy produkty regionalne tworzą osobną specjalizację, czy należy je klasyfikować w połączeniu ze zdrową, bezpieczną żywnością.	Ad. 3. Określenie definicji ‘produktów regionalnych’ pozwoli precyzyjnie wpisać się w projekt. Na str. 58 produkcja wina jest wymieniona jako produkt regionalny –czyli pasują do specjalizacji. Jednak połączenie produktu regionalnego ze zdrową, bezpieczną żywnością wprowadza niejasność, którą należy scharakteryzować.	Uwaga nieuwzględniona Produkty regionalne wpisane są w zdrową bezpieczną żywność.
54.	Str. 25, 26	Winnica Rodzinna Żelazny Winnica „Vae soli” Andrzej	Jeżeli założono, że obszary wymienione w łańcuchu wartości – żywność, mają zwiększyć wartość	Łańcuch wartości określa obszary, w których można zwiększyć wartość dodaną. Wymieniona tam grupa	Uwaga uwzględniona Łańcuchy wartości będą rozszerzone o produkty

		Prusiński	dodaną wytwarzaną w regionie, należy ten łańcuch rozszerzyć o inne rodzaje produktów.	<p>produktów jest bardzo wąska, pomijanych jest wiele różnych produktów, m.in. miód, winogron, wino.</p> <p>Ma to odniesienie do pkt. 2.2.2., gdzie jako branże tworzące obszary specjalizacji woj. lub., wymienia się klaster „Lubuski Szlak Miodu i Wina”.</p> <p>W szczególności, że winiarstwo jest często wymieniane w całości projektu i nie powinno być omijane w tak istotnych założeniach.</p>	regionalne m.in. miód, winogron, wino.
55.	Str. 41, 42 pkt. 2.4.1.	Winnica Rodzinna Żelazny Winnica „Vae soli” Andrzej Prusiński	<ul style="list-style-type: none"> Jak istotne znaczenie, z punktu programu, ma „Analiza potencjałów województwa lubuskiego”? Nie można klasyfikować tradycji winiarskich, winobrania i silnego lobby winiarskiego, jako utraczone trwale. (tabela pkt.17) Klasyfikacja tradycji winiarskich, winobrania i silnego lobby winiarskiego, jako utraczone trwale, spowodowało nie zaliczenie tej branży w dalszych analizach jako kluczowych. Powoduje to pominięcie 	<ul style="list-style-type: none"> Skoro w analizie określono (pkt. 17 tabeli), że tradycje winiarskie, winobrania i silne lobby winiarskie jest utraczone trwale, to czy takie stwierdzenie wyklucza dofinansowanie dla branży winiarskiej? Biorąc pod uwagę potencjał branży i tradycje winiarskie regionu, w tym coroczne obchody Winobrania, otwarcie w Zaborze Lubuskiego Centrum Winiarstwa i założenie ponad 26-hektarowej winnicy przy współpracy z lokalnymi winiarzami, należy uznać tę branżę jako obecną, a w dalszej części analiz, jako kluczową. <p>Na str. 34 w siłach podawana jest Działalność lokalnych winiarzy. Na str. 51. Można wyczytać, że produkty regionalne są istotnym dla regionu obszarem. – wino, wyprodukowane z lokalnych winogron przez lokalnych winiarzy</p>	Uwaga w formie zapytania. PRI powstał w wyniku dwuletniego procesu rozpoczętego identyfikacją obszarów inteligentnej specjalizacji regionu w roku 2014 i kontynuowanego w ramach prac nad zapisami samego PRI w roku 2015. Całość procesu angażowała przedsiębiorców, naukowców i instytucje otoczenia biznesu w ramach przedsiębiorczego odkrywania. Jednym z pierwszych etapów była „Analiza potencjałów województwa lubuskiego”. Analiza była niejako punktem wyjścia do dalszych prac zakończonych konsultowanym dokumentem. Jednym z warunków ubiegania się o dofinansowanie w ramach 1. Osi Priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 – <i>Gospodarka i innowacje</i> (OP1) jest znalezienie się w jednej z

				<p>jak najbardziej kwalifikuje się jako produkt regionalny.</p> <p>Str. 58. Produkcja wina jest wymieniona jako produkt regionalny.</p> <p>Str. 58 znajduje się informacja, że „przedsiębiorstwa sektora rolno-spożywczego - obecnie potencjał uśpiony ale o dużych możliwościach rozwojowych, (...) - w tym produkcja wina.</p> <p>Str. 59 Szlak Wina i Miodu w Z-G jest wymieniony jako rozwijający się klaster.</p>	<p>inteligentnych specjalizacji. Produkty regionalne znajdują się w specjalizacji „Zdrowie i jakość życia” w związku z tym podmioty reprezentujące branżę winiarską należą do potencjalnych beneficjentów RPO -Lubuskie 2020.</p>
56.	Str. 46	<p>Winnica Rodzinna Żelazny</p> <p>Winnica „Vae soli” Andrzej Prusiński</p>	<p>Czy w rubryce „obecne branże kluczowe” – Produkcja artykułów spożywczych - zalicza się produkcję wina?</p>		<p>Uwaga o charakterze zapytania</p> <p>Nie wymaga zmian w dokumencie.</p> <p>Produkcja wina, zalicza się do „Produkcji artykułów spożywczych” - znajdującej się w rubryce „obecne branże kluczowe”.</p>
57.	str. 80, 81, 82, 83, 84	<p>Winnica Rodzinna Żelazny</p> <p>Winnica „Vae soli” Andrzej Prusiński</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Produkty regionalne nie mają odpowiedników w celach. • Wyspecjalizowana forma turystyki nie ma odniesienia w celach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Winiarstwo jest zdefiniowane jako produkt regionalny (str. 58). Produkty regionalne nie mają jednak wyznaczonych żadnych celów. • Winiarstwo może być także wpisane w wyspecjalizowane formy turystyki, jednak cele nie nawiązują do tej specjalizacji. Skoro turystyka jest formą inteligentnej specjalizacji to powinien być przypisany cel, jaki może realizować. 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Cele odnoszą się do realizacji PRI a nie poszczególnych komponentów specjalizacji. Brak produktów regionalnych w celach nie powoduje żadnych negatywnych konsekwencji jeśli chodzi o ubieganie się o środki unijne w ramach RPO – Lubuskie 2020.</p>
58.	Lubuski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z	ARR S.A.	Lubuski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o. o.	LFPK nie działa przy ARR, przy ARR działa Lubuski Fundusz Pożyczkowy	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Zapisy dokumentu zostaną zmienione. Zostanie usunięty</p>

	o. o. działający przy Agencji Rozwoju S. A. w Zielonej Górze str. 125/126		Usunąć działający przy ARR		zapis „działający przy...”
59.	Schemat PRI str.4 Analiza SWOT str. 14. Diagram 5 Drzewo problemu obszaru Zielona Gospodarka str. 33	Uniwersytet Zielonogórski	<p>1. W wielu miejscach tego dokumentu przedstawia się krzywdzący dla wszystkich poziomów kształcenia, włącznie ze szkołami wyższymi, pogląd o niskim poziomie kształcenia technicznego. W schemacie PRI wskazuje się na „Niską jakość kształcenia od zawodowego do wyższego”. Nasuwa się pytanie co autor miał na myśli definiując taką opinię, jakie kryterium oceny tego wskaźnika zastosował. Przecież w rankingach szkolnictwo w województwie lubuskim jest wysoko oceniane.</p> <p>2.W dziale kluczowe czynniki rozwojowe i drzewo problemów (diagram 2). Drzewo problemów dla obszaru Innowacyjność, przedsiębiorczość, otoczenie biznesu oraz w analizie SWOT – edukacja (strona 14) wpisano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Słabe ośrodki naukowe • Niski poziom kadry naukowej • Brak kadry naukowej • Zapożyczona kadra naukowa • Oderwanie nauki od potrzeb przedsiębiorstw • Degrengolada naukowa i rozwojowa • Ograniczona możliwość rozwoju uczelni, sektora B+R, IOB. <p>Nie zgadzamy się z powyższymi zapisami.</p>		<p>Uwaga w formie zapytania</p> <ul style="list-style-type: none"> • PRI jest bezpośrednią odpowiedzią regionu na zdefiniowany przez Komisję Europejską warunek wstępny określony dla Celu Tematycznego 1 Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w okresie 2014-2020. Oznacza to, iż województwo zostało zobligowane do wyłonienia inteligentnych specjalizacji regionu oraz do przygotowania dokumentu opisującego projektowanie, formułowanie i wdrażanie regionalnej strategii badań i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji (RIS3). Szczególny nacisk, KE kładzie na partycypację w tym procesie środowiska gospodarczego (przedsiębiorców). • W związku z czym, zgodnie z wymaganiami KE, prace nad PRI oparto o proces przedsiębiorczego odkrywania. Jest to proces mający na celu wsłuchanie się w potrzeby i oczekiwania przedsiębiorców i aktywne ich włączenie w tworzenie dokumentu. Z

					<p>punktu widzenia KE najistotniejsza jest skala zaangażowania biznesu i uwzględnienia ich uwag i opinii. Powyższe wynika również z samego charakteru warunku wstępnego, a który jest niezbędny do uruchomienia wsparcia skierowanego przede wszystkim do lubuskich przedsiębiorców w ramach 1. Osi Priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 – <i>Gospodarka i innowacje</i> (OP1), stąd tak ważne jest włączenie tego środowiska w prace nad PRI.</p> <ul style="list-style-type: none"> • PRI nie służy diagnozie stanu lubuskich uczelni i jeśli się do nich odnosi, nadaje temu odniesieniu kontekst innowacji (a więc konkretne kierunki kształcenia, prowadzonych badań, etc.). Sam rozwój Uczelni, wzbogacanie oferty nauczania, wzmacnianie kadry Uczelni, napawa optymizmem i regionalną dumą, ale nie stanowi bezpośrednio przedmiotu PRI. Poziom rozwiązań innowacyjnych innych niż wymienione nie były w dokumencie brane pod uwagę. W poszczególnych analizach SWOT będących
--	--	--	--	--	--

					<p>elementem tego procesu wskazuje się, jako szansę, powstające parki technologiczne (dopiero rozpoczynające swoją działalność lub które nie zbudowały jeszcze rozpoznawalnej marki – również wśród regionalnych przedsiębiorców), czy rosnący poziom Uczelni w regionie. Niemniej jednak przypisano tym dwóm zjawiskom istotną rolę nie na chwilę obecną, ale w przyszłości, co ma znaczenie dla dalszych zapisów PRI.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Użyte w dokumencie sformułowania informujące o niskim poziomie kadry naukowo badawczej, czy zapożyczonej kadrze, nie odnosiły się bezpośrednio do jakiegokolwiek uczelni lecz szerzej, przede wszystkim do dostępności i jakości kadry, jaka może być zatrudniona w działach B+R w przedsiębiorstwach, czy doświadczeń tej kadry w komercjalizacji badań. • Drzewa problemów, należy postrzegać jako element oceny dokonanej przez przyszłych Beneficjentów Programu. Zarówno problem, jak i diagnoza pojawiających się przyczyn zostały wypracowane na
--	--	--	--	--	--

					<p>wielu warsztatach przez przedsiębiorców i podmioty z ich otoczenia działające w powiązanych branżach. Problem kluczowy był podstawą identyfikacji możliwych przyczyn i ewentualnych skutków. Jako jeden z możliwych skutków, dla problemu kluczowego: <i>Niski poziom kształcenia technicznego</i> na różnych poziomach, w tym brak mechanizmów kształcenia dualnego została wskazana „Degrengolada naukowa i rozwojowa”. Sformułowanie to, w kontekście finansowym (i w takim należy je rozumieć), zostało zaproponowane przez grupę opracowującą przyczyny i <u>ewentualne</u> skutki problemu. Zwrot ten nie odnosił się do Uniwersytetu Zielonogórskiego, ani do żadnej innej uczelni, a jedynie do problemu i możliwych do wystąpienia skutków jeśli sektor nauki nie otrzyma wsparcia. Kierunki takiego wsparcia oferuje właśnie Program Rozwoju Innowacji. Jest to niezręczny zwrot. Biorąc pod uwagę niedopowiedzenie i pewną niezręczność, jaką może on rodzić, w procesie konsultacji, jako</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>autopoprawka IZ RPO – L2020, zostanie zaproponowane sformułowanie nie wzbudzające kontrowersji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • PRI, co już zostało wskazane wcześniej, z jednej strony bazuje na rynkowej ocenie poziomu innowacyjności dokonanej przez przedsiębiorców oraz występujących kluczowych problemów i barier. Z drugiej strony ocena przedsiębiorców znalazła oparcie w obiektywnych danych statystycznych, które nie pozostawiają wątpliwości co do tego, że należy włożyć jeszcze wiele wysiłku dla zbudowania prawidłowej współpracy pomiędzy światem nauki i biznesu. Diagnoza wskazuje, że zarówno w skali kraju, jak i w lubuskich realiach raczej trudno mówić o systemie wspierania innowacyjności i przedsiębiorczości, a przynajmniej jak dotąd nie prezentowano podejmowanych działań jako systemu. • Zdiagnozowanie problemów, które dały podstawę do określenia celów strategicznych pozwoli na właściwe ukierunkowanie
--	--	--	--	--	---

					<p>środków publicznych. W interesie województwa lubuskiego leży stworzenie spójnego i efektywnego systemu kooperacji na styku nauki i biznesu.</p> <p>Województwo lubuskie, mimo wielu pozytywnych zmian i ciągłej poprawy, nie jest postrzegane, jako innowator, co jest wynikiem wielu składowych, stąd obiektywna i chłodna analiza przyczyn takiego stanu jest niezbędna. Świadomość swoich słabych stron pozwala na opracowanie skutecznych narzędzi wspierających rozwój regionalnych inteligentnych specjalizacji w oparciu o potencjały, w tym z wykorzystaniem potencjału lubuskich uczelni.</p>
60.	Opisy specjalizacji	Uniwersytet Zielonogórski	<p>W opisach lubuskich regionalnych specjalizacji przytacza się przykłady przygotowania jednostek szkolnictwa wyższego i innych B+R do wdrażania tych specjalizacji. Autorzy PRI wskazali ten potencjał w bardzo ograniczonym zakresie. Dla przykładu w specjalizacji Zielona Gospodarka brakuje takich elementów jak prace Wydziału nauk Biologicznych, Wydziału Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki oraz Centrum Budownictwa Zrównoważonego i Energii Parku</p>		<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Poszczególne opisy specjalizacji rozszerzone zostaną o wskazane elementy.</p>

			naukowo Technologicznego. W specjalizacji Zdrowie i jakość życia należałoby wpisać prace Wydziału Mechanicznego (inżynieria biomedyczna), Wydziału Pedagogiki Socjologii i Psychologii (pielęgniarstwo), Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowia (wychowanie fizyczne) oraz Centrum Technologii dla Zdrowia Człowieka PNT.		
--	--	--	--	--	--